

Årsredovisning 2020

Regionutvecklingsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och viktigaste händelser.....	4
1.1	Sammanfattning	4
1.2	Viktigaste händelserna	5
2	Regiongemensamt arbete	6
2.1	Verksamhetens miljöarbete	6
2.2	Folkhälsa och social hållbarhet	6
2.3	Mänskliga rättigheter och jämlik vård	6
2.4	Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete.....	7
2.5	Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2020.....	7
3	Tillkommande rapportering	8
3.1	Sammanfattning av effekter av corona covid-19	8
3.1.1	Verksamhet	8
3.1.2	Ekonomi	9
4	Mål och fokusområden.....	10
4.1	Hållbar, innovativ och kreativ region.....	10
4.1.1	Fler i arbete genom bättre matchning.....	10
4.1.1.1	Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning.....	11
4.1.2	Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik.....	12
4.1.2.1	Ta fram en generalplan för gods och persontrafik på järnväg med syfte att öka förståelsen för behoven	13
4.1.3	Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka.....	14
4.1.3.1	Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas.....	14
4.1.4	Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri	15
4.1.4.1	Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen	16
4.1.5	Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska	17
4.1.5.1	Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"	18
5	Ekonomiska förutsättningar.....	20
5.1	Ekonomiskt resultat.....	20
5.1.1	Resultaträkning beställare regional utveckling	20

5.1.2	Intäktsutveckling.....	20
5.1.3	Kostnadsutveckling.....	20
5.2	Eget kapital.....	21
5.3	Investeringar.....	21
6	Bokslutsdokument och noter	22
7	Övrig rapportering	23
7.1	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	23
7.1.1	Fler nya och fler växande företag.....	23

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Uppföljning per verksamhet

Bilaga 2: Bilaga 2 ; Statligt finansierade projekt 2020

Bilaga 3: Bilaga 3 Bokslutsdokument och noter

1 Sammanfattning och viktigaste händelser

1.1 Sammanfattning

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 och effekterna på samhället har slagit hårt mot näringsliv, arbetsmarknad och kultur- och föreningsliv. Regionutvecklingsnämnden (RUN) har fattat en rad beslut om att finansiera insatser som riktar sig dels till specifika målgrupper som fått förändrade förutsättningar på grund av covid-19 och dels till mer långsiktiga och strukturpåverkande utvecklingsinitiativ.

Bland annat har Almi Väst AB fått extra anslag för att kunna hantera det ökade inflödet av förfrågningar från företagen. Även Connect Väst, företagsakuter och regionalt exportcentrum har fått extra anslag. Särskilda satsningar har gjorts på företag inom turistnäringen, livsmedelsföretag, innovativa start up bolag.

Kompetensbrister och matchningsproblematik är påtagliga för både företag och offentlig sektor. Förutom besöksnäringen som är hårt drabbad är exportindustrin starkt tillbakapressad. RUNs insatser har främst riktats mot exportindustrin, särskilt fordonsindustrin och dess underleverantörer samt besöksnäringen.

Det regionala innovationssystemet har visat sig vara robust. Samverkan mellan VGR, science parks, lärosätena, institut, enskilda företag och branschorganisationer samt arbetstagarorganisationer, är nödvändig för att RUNs insatser skall nå fram och ha effekt. Digitaliseringen är en del i arbetet med hållbar industri och satsningen på AI Sweden på Lindholmens Science Park är en viktig plattform för att utveckla och främja näringslivets och offentlig sektors ansvarsfulla nyttjande och kompetens inom artificiell intelligens.

RUN beslutade att medverka med finansiering till en uppgradering av fordonstestanläggningen Asta Zero. Strategiska satsningar har också gjorts på infrastrukturen för forskning och innovation för framtidens flygmotorer. Västra Götaland är rikt på naturresurser. RUN har även bidragit med finansiering till initiativ där skogsbaserade produkter samt förnyelsebara resurser från lantbruk och hav kan ersätta mer klimatpåverkande produkter som t.ex. träbyggnation, tillverkning av biodrivmedel och biogas.

För att utveckla infrastrukturen har nämnden bl.a. beslutat om att avsätta totalt 20 mnkr till en ny överlämningsbangård i Skaraborg Logistic Center och till Trafikverket för medfinansiering av regionala cykelvägar.

I syfte att förhindra att elever misslyckas med sina studier är tidiga insatser genom sociala investeringar ett område som regionutvecklingsnämnden prioriterar. År 2020 fanns det 30 miljoner kronor avsatta för ändamålet. Medlen utlystes och av 14 ansökningar beviljades fem finansiering.

Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) går i mål i början av 2021. Samtidigt är arbetet igång med att sy samman de nya programmen kopplade till EUs sammanhållningspolitik för perioden 2021-2027. Arbetet har påbörjats med en strategi för smart specialisering (S3) vilken krävs för att få tillgång till EUs strukturfonder och nya program för hållbar utveckling. Under året har även ett inriktningsunderlag för utveckling av den regionala infrastrukturplanen tagits fram.

Regionutvecklingsnämnden visar ett positivt resultat på 38,1 mnkr varav 35 mnkr

avser öronmärkta medel för infrastrukturesatsningar som Trafikverket inte kan upparbeta och som därför återlämnas,

1.2 Viktigaste händelserna

Under året gjordes flera satsningar inom elektrifieringsområdet. Förutom insatser för att åtgärda kompetensbrister hos anställda inklusive hos underleverantörer har även större satsningar på innovationsmiljöer för elektrifiering genomförts. I juni beslutade RUN att stödja Assar Industrial Innovation Arena i Skövde med 21 mnkr med syftet att möjliggöra ett produktionstekniskt laboratorium som stärker regionens möjligheter för tillverkning av elmaskiner till elfordon. I december meddelade Volvo Cars att man kommer att bygga elmotorer i sin motorfabrik i Skövde, och planerar att etablera en komplett egen elmotorproduktion vid mitten av 2020-talet.

Samtidigt som besöksnäringen drabbades extremt hårt av effekterna av covid-19 har naturturism och framförallt vandringsleder haft ett enormt uppsving. 300 procents ökning av antalet besökare på vandringsledernas hemsidor, fulla parkeringar och ”trängsel” när allt fler väljer naturen framför annan fritidssysselsättning. Regionutvecklingsnämnden beslutade hösten 2020 att utöka sin satsning på vandringsleder och beviljade drygt 10 mnkr till Västkuststiftelsen som samordnar arbetet. Totalt handlar projektet om att öka tillgängligheten och skapa ett nät av fler kvalitetssäkrade och trygga regionala vandrings- och cykelleder i Västra Götaland.

Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) har kännetecknats av ett stort engagemang. Processen har nu gått in i ett slutskede. Strategin skickades under året ut på remiss till ca 200 organisationer som kommuner, kommunalförbund, näringsliv, civila samhället, akademi och forskningsinstitut, myndigheter samt internt inom VGR. Totalt inkom 127 svar. Under tiden gjordes en hållbarhetsbedömning av remissversionen. Viktiga medskick från både remiss och hållbarhetsbedömning har tagits om hand och beslut om den slutgiltiga versionen väntas tas av regionfullmäktige i februari 2021.

Under 2020 fick Västra Götalandsregionen flera uppdrag från regeringskansliet om att ta fram förslag till nya EU-program inom sammanhållningspolitiken för perioden 2021-2027. Uppdragen har genomförts i samarbete med närliggande regioner på både nationell och internationell nivå. Processerna har kommit olika långt och förslagen till program arbetas fram parallellt med de slutliga regelverken. Förslag till nytt regionalfondsprogram för Västsverige (Region Halland och Västra Götaland) lämnades in till regeringskansliet 22 december 2020.

I juni beslutade regeringen att påbörja revideringen av nationell transportinfrastrukturplan för 2022-2033 med alternativ om en längre period 2022-2037, vilket innebär att även den regionala infrastrukturplanen behöver revideras. Under året har ett inriktningsunderlag för utveckling av planen tagits fram och stämts av med kommunalförbunden innan det bereddes av BHU och slutligen antogs av regionstyrelsen i oktober. Trafikverket presenterade sitt nationella inriktningsunderlag i oktober som visade på att flera av de påverkansfrågor regionen arbetat med har beaktats.

2 Regiongemensamt arbete

2.1 Verksamhetens miljöarbete

VGR:s interna miljöplan prioriterar områden som transporter, livsmedel, avfall och kemikalier. Program för hållbar utveckling gäller under perioden 2017-2020 och är en del i genomförandet av VG2020. De har beslutats av regionutvecklingsnämnden, miljönämnden och kollektivtrafiknämnden inom hållbara transporter och av regionutvecklingsnämnden och miljönämnden för hållbar energi och bioinnovation, livsmedel och gröna näringar. Programmen omfattar utvecklingsinsatser som bygger på samverkan och syftar till att bidra till lösningar på aktuella samhällsutmaningar för en hållbar regional utveckling.

I nämndens arbete ställs löpande krav på de verksamheter som får projekt och verksamhetsstöd av regionutvecklingsnämnden. De ska beskriva hur projektet/verksamheten bidrar till att minimera miljöpåverkan.

Nyanställda inom koncernstab regional utveckling uppmanas att genomföra den webbaserade miljöutbildningen. Digitala möten och konferenser används alltmer frekvent än tidigare, en utveckling som accelererat under pandemin. Huvudregeln är att använda kollektiva transportmedel när tjänsteresor ska genomföras.

2.2 Folkhälsa och social hållbarhet

RUNs arbete inom området fokuserar på Kraftsamling fullföljda studier. Insatser görs för att barn och unga skall få bättre förutsättningar att genomföra sin utbildning för att på sikt kunna ta sig ut på arbetsmarknaden. Under året har en utlysning av sociala investeringsmedel med fokus på fullföljda studier genomförts. VGR:s sociala investeringsmedel som regionutvecklingsnämnden hanterar är inriktade på hälsofrämjande och förebyggande insatser som på sikt förbättrar barns och ungas förutsättningar att klara grundskolan med godkända betyg. Genom investeringarna ska nya metoder och arbetssätt testas eller utvecklas som förbättrar förutsättningarna för barn och unga i Västra Götaland. Insatserna genomförs i samverkan mellan Västra Götalandsregionens och kommunernas verksamheter.

2.3 Mänskliga rättigheter och jämlik vård

Mål 1: Förbättrad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

De verksamheter/organisationer som får projektstöd av regionutvecklingsnämnden ska ange om och hur projektet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar.

Mål 2: Stärkta rättigheter för barn och unga

Satsningen på sociala investeringar som regionutvecklingsnämnden beslutar om är ett led i arbetet med att främja barns rättigheter. Andra insatser som nämnden gör för att främja barns och ungdomars utveckling och lärande är bl.a. att ge stöd och utvecklingsresurser till sex science centers i Västra Götaland. Syftet med Science center är att väcka intresse för fortsatta studier och arbete inom naturvetenskap och teknik i en stimulerande miljö utanför den traditionella klassrumsmiljön.

Mål 4: Stärkt hbtq-kompetens

För att främja jämställd regional tillväxt arbetar RUN aktivt med att alla utvecklingsinsatser ska nå kvinnor, män och underrepresenterade grupper i samma omfattning.

Mål 6: Systematisk dialog med invånarna, åtgärd 6.1) Genomföra dialog med rättighetsbärarna vid verksamhetsutveckling

Dialogmöten med nämndens målgrupper hålls kontinuerligt inom olika verksamhetsområden och är en del i genomförandet av de program och projekt som nämnden stödjer som t.ex. möten med näringslivsföreträdare, företag, entreprenörer, innovationsbolag, föreningsliv och som en del i arbetet med hållbar platsutveckling inom det regionala serviceprogrammet.

2.4 Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete

I samband med nämndens arbete med intern kontroll har även säkerhets- och beredskapsfrågorna värderats i förhållande till nämndens uppdrag. Det har inte funnits behov av att genomföra några specifika säkerhets- och beredskapsaktiviteter för nämnden, utöver vad som pågår övergripande för VGR och vad som finns i nämndens plan för intern kontroll, se stycke 2.5.

På regional nivå hanteras säkerhets- och beredskapsarbetet framför allt av regionstyrelsen ur ett ägarperspektiv.

2.5 Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2020

I regionutvecklingsnämndens plan för intern kontroll 2020 finns tre kontrollmoment, efter att planen reviderades i september 2020 (fyra kontroller ingick i den ursprungliga planen). Två av kontrollmomenten - gällande om nämnden har tydliga rutiner för att undvika jäv, och om nämnden har kunskap om vad otillåten påverkan är och hur man agerar när man utsätts för det - genomfördes planenligt under våren 2020. Den tredje kontrollen syftade till att undersöka om det *”finns tillräcklig kunskap och rutiner för att undvika att nämndens medel söks och används för felaktiga och brottsliga ändamål”*. En fördjupad uppföljning av detta har genomförts under hösten 2020, och en fortsättning av detta kontrollmoment finns även med i internkontrollplanen för 2021, vilket innebär att det kommer arbetas vidare med det utifrån lärdomar/slutsatser som framkommit från höstens uppföljning.

3 Tillkommande rapportering

3.1 Sammanfattning av effekter av corona covid-19

3.1.1 Verksamhet

Covid-19 har stor påverkan på de områden som RUN arbetar med. De ekonomiska konsekvenserna av viruset och effekterna på samhället har slagit hårt mot näringslivet, arbetsmarknaden och kultur- och föreningslivet. I enlighet med regionstyrelsens beslut om konsekvenser av covid-19 för Västra Götalandsregionens externa parter beslutade regionutvecklingsnämnden i april att undantag får göras ifrån ordinarie rutiner i de fall förutsättningarna för verksamheter som RUN stödjer har förändrats. Det gäller exempelvis förändringar av planerade aktiviteter, omfördelningar inom budget och/eller förlängning av beslutad projektperiod och i vissa fall utökad budget. Bedömningen är att de anpassningar som gjorts har effekt hos målgrupperna.

Regionutvecklingsnämnden har fattat beslut om att finansiera nya insatser som riktar sig till specifika målgrupper som fått förändrade förutsättningar på grund av covid-19. Fokus ligger på kompetensutveckling för utsatta branscher som t.ex. fordonsindustrin, besöksnäring och kulturella och kreativa näringar. Beslut har också fattats om extra resurser till Almi Väst AB för att möta en ökad efterfrågan på rådgivning och lån samt finansiering av företagsjourer/lotsar i de fyra delregionerna för akutrådgivning till företag. Småföretag inom besöksnäring och lokal livsmedelsproduktion har kunnat söka utbildningscheckar för att delta i kompetensutvecklande utbildningsprogram. Affärsutvecklingscheckar har riktats till företag för lokala samverkansprojekt i syfte att möta utmaningar i pandemins spår. De bolag som fått såddfinansiering[1] kan söka anstånd alternativt ytterligare stöd enligt vissa kriterier. Exportprogrammet som drivs av Västsvenska Handelskammaren har fått extra anslag för att kunna genomföra kostnadsfria utbildningar för företagen och Connect Väst har fått stöd för att styra om och anpassa verksamheten. Kulturella och kreativa näringar har drabbats hårt av effekterna av covid -19 och regionutvecklingsnämnden tillförde utökade resurser till en utlysning under våren.

På grund av nedgången i gränshandeln ökar arbetslösheten i Strömstads kommun dramatiskt. RUN har beslutat att medverka till att få igång ett omställningskontor som skall samordna myndighetskontakter och vara ett stöd för individer och företag.

Att stärka regionala utvecklingsförutsättningarna ligger i regionutvecklingsnämndens ordinarie uppdrag. Nämnden har tagit en rad framåtsyftande beslut som också kan bidra till att lindra effekterna på näringslivet av Covid -19. Ett par exempel är en storsatsning på kompetensomställning med fokus på fordonsbranschens behov samt vidareutveckling av produktionstekniskt labb för elektriska drivlinor som drivs i den öppna samverkansmiljön ASSAR i Skövde.

Verksamheter med verksamhetsbidrag från regionutvecklingsnämnden har i årets rapportering av verksamheten fått svara på frågan hur covid -19 påverkar verksamheten. Organisationer med delvis publika uppdrag som t.ex. science center rapporterar om intäktsbortfall. Samtidigt har de ställt om till att bli mer

digitala och mobila. Aktörer med kompetensutvecklande uppdrag rapporterar att pandemin påverkar inriktningen på verksamheten då utbildningsbehovet har förändrats till följd av pandemins påverkan på arbetsmarknaden. Entreprenörsfrämjande verksamheter ställer om till mer av digital rådgivning, digitala möten och event. De har också fått möta en ökad efterfrågan på information om samhällets akuta krisstöd till företag och entreprenörer. Några av inkubatorerna pekar på risken att små innovativa bolag inte kan utvecklas som planerats och att framstående forskning och patent kan gå förlorad. För vissa nystartade bolag finns risk för nedläggning på grund av lägre försäljning. Samtidigt ser också innovationsaktörer en ökad efterfrågan på deras verksamhet då konsekvenserna av covid -19 ställer krav på omställning och nya lösningar medan andra tappar deltagare i samarbetsprojekt på grund av att företag från påverkade branscher måste dra sig ur.

[1] Nystartade teknik- och kunskapsbaserade företag kan söka såddfinansiering för att utveckla en produkt, tjänst eller ett koncept. Stödet är på max 850.000 kronor, i form av så kallat villkorslån som normalt ska betalas tillbaka inom fem år. Lånen finansieras via det statliga 1:1 anslaget, regionala tillväxtåtgärder.

3.1.2 Ekonomi

Med anledning av den rådande covid-19 pandemin har nämnden, inom sin regionbidragsram, omprioriterat projektmedel till insatser som kan minska den negativa påverkan på regionens näringsliv och arbetsmarknad.

RUN har även av de statliga 1:1 medlen omprioriterat fördelningen till förmån för företagsstöd. Flera företag än tidigare har sökt vanliga konsultcheckar för att förändra eller förnya processer, produkter eller tjänster med anledning av covid19.

4 Mål och fokusområden

4.1 Hållbar, innovativ och kreativ region

4.1.1 Fler i arbete genom bättre matchning

För både förvärvsfrekvens och matchningsgrad är utfallet för indikatorerna samma som tidigare år, dock är det eftersläpningar i statistiken för båda dessa indikatorer så utfallet visar läget innan pandemin. Om man istället för registerbaserad data för förvärvsfrekvens använder SCB:s regelbundna urvalsundersökning visar siffrorna för kvartal 3 2020 för Västra Götaland att antal sysselsatta minskat jämfört med kvartal 3 2019 med tre procent som följd av pandemin.

Den minskade sysselsättningen under året märks även genom att arbetslösheten har ökat, från 6,7 procent i början på året till 8,4 procent i början på 2021. Snabbast ökning skedde under perioden april- juni, och som högst låg arbetslösheten på 8,8 procent i slutet av sommaren. Sedan skedde en minskning under hösten, undantaget slutet av december då arbetslösheten återigen började öka. Totalt är ca 16 500 fler arbetslösa i Västra Götaland i början på 2021 än som var det i början på 2020.

Antal varsel i Västra Götaland under året var knappt 22 000, vilket är ungefär lika många som under krisen 2008-2009. Även i Sverige totalt var antalet varsel under 2020 i ungefär samma storleksordning som under åren 2008-2009.

Matchningsgraden är oförändrad mellan 2017 och 2018, dock har antalet sysselsatta ökat mellan åren så antalet ”matchade” har ökat, men eftersom antalet sysselsatta också ökat blir det ingen förändring av matchningsgraden.

Under året har kompetensfrågorna blivit alltmer uppmärksammade. Det beror dels på det snabba omvandlingstrycket i ekonomin, dels på pandemin, i synnerhet den omfattande permitteringen. Flera åtgärder och insatser har framtvingsats som ursprungligen inte var planerade för 2020. Förändringstrycket påverkas främst av den ökade digitaliseringen och omställningen mot fossiloberoende. Arbetskraften och även arbetsgivarna har ökat efterfrågan på färdigheter inom dessa områden. Utbildning och kompetensutvecklande aktiviteter med fokus på kunnande inom elektrifiering, nyttjande av digitala verktyg och även tillämpningen av dessa inom produktionen samt programmering har bidragit till att även Västra Götalandsregionens insatser på detta område ökat. Det är rimligt att denna utveckling kommer att fortsätta under nästa år.

Covid-19 har också bidragit till att utbildningsbehovet hos de inom arbetskraften som blivit arbetslösa kommit i dagern. Arbetssökande med svag förankring på arbetsmarknaden behöver gymnasiebehörighet alternativt validering av yrkeskompetenser. Arbetssökande med fastare förankring på arbetsmarknaden behöver kunna specialisera sig genom t.ex. påbyggnadsutbildningar, längre eller kortare kurser. En tredje kategori som är fortsatt viktig att arbeta med är barn och unga. Distansundervisning innebär en särskild risk för de grupper som redan innan pandemin haft svårt att fullfölja sina studier.

4.1.1.1 Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning

I Västra Götaland, liksom i övriga Sverige, är kunskap och kompetens det främsta konkurrensmedlet gentemot omvärlden. Kompetensbrister och matchningsproblematik är påtagliga för både företag och offentlig sektor. Under året har covid-19 dessutom inneburit stora utmaningar för arbetsmarknaden, med en kraftig ökning av arbetslösheten, ett stort antal varslade och i permittering. Förutom besöksnäringen som är hårt drabbad är exportindustrin starkt tillbakapressad.

Regionutvecklingsnämndens kompetensinsatser har främst riktats mot exportindustrin, särskilt fordonsindustrin och dess underleverantörer, samt besöksnäringen. Det har skett i samordnade insatser med resurser från Tillväxtverket, ESF och kommunerna. VGR och kommunerna har ofta gjort de inledande investeringar som banat väg för nationella stöd.

En viktig åtgärd som regionutvecklingsnämnden gör för att förhindra att elever misslyckas med sina studier är tidiga insatser genom sociala investeringar. År 2020 fanns det 30 miljoner kronor avsatta till sociala investeringar i nämndens budget. Medlen utlystes och 14 ansökningar inkom varav fem beviljades finansiering. Under hösten har ett arbete pågått för att kvalitetssäkra och vidareutveckla SIM-processen. En annan insats med inriktning mot barn och unga är RUNs stöd till länets sex science centers. Den publika verksamheten i science centers har drabbats p.g.a. pandemin men istället har den digitala verksamheten utvecklats.

I november 2019 gav regionutvecklingsnämnden förvaltningen i uppdrag, att inom ramen för satsningen *Bryta utanförskap och segregation* särskilt fokusera på hur förutsättningarna för hur utrikesfödda kvinnors arbetsmarknadsdeltagande ska öka. Samverkan har skett med berörda aktörer i länet och en kartläggning har genomförts där alla Västra Götaland kommuner varit involverade såväl som samordningsförbund och folkhögskolor. Hinder och goda exempel har kartlagts som kan ligga till grund för inriktning på kommande utlysningar och insatser.

Under året har flytten av uppdraget för folkhögskolorna från kulturnämnden till regionutvecklingsnämnden förberetts. Förberedande möten har hållits med folkhögskolorna och beslut om resursfördelning för 2021 har fattats

För att förbättra effektiviteten i arbetet med kompetensförsörjning har Västra Götalandsregionen och kommunerna inrättat ett kompetensråd i varje delregion. Arbetet samordnas av Västra Götalandsregionen genom en strategisk grupp med företrädare för de fyra kompetensråden samt Arbetsförmedlingen och ESF. Denna infrastruktur har under året visat sig vara en helt central plattform för snabbt informationsutbyte som grund för åtgärder i syfte att minska pandemins effekter på arbetsmarknaden. Dialog pågår med nationell nivå om det regionala mandatet inom arbetsmarknadsfrågor och kompetensförsörjning.

Aktiviteter

- Samverkan med kommunala och delregionala parter, arbetsgivare och branschorganisationer för att underlätta kompetensförsörjning och omställning samt fortsatt satsning på att attrahera spetskompetens PÅGÅR
- Samverkan för att förbättra kompetensförsörjningen genom regionala

yrkesvux, validering, yrkeshögskola, studie- och yrkesvägledning, högre utbildning och lärcentrum PÅGÅR

- Långsiktiga satsningar på barn och unga som syftar till fullföljda studier genom bl.a. sociala investeringar och insatser för att öka intresset för naturvetenskap, teknik, högre utbildning samt arbete i industrin genom science centers och projektverksamhet PÅGÅR
- Underlätta utsatta gruppers inträde på arbetsmarknaden bland annat genom att få fler arbetsplatser, inklusive VGR:s egna verksamheter, engagerade i att erbjuda praktik eller arbete PÅGÅR
- Öka nyanländas inträde på arbetsmarknaden genom t.ex. validering och åtgärder där utbildning kan kombineras med arbete, inklusive insatser för nyanlända med kompetens inom de branscher där det råder kompetens- och arbetskraftsbrist PÅGÅR
- Aktiv dialog och aktiviteter riktade mot nationell nivå gällande den regionala nivåns mandat inom arbetsmarknadsfrågor och kompetensförsörjning PÅGÅR
- Ta fram en utbildnings- och arbetsmarknadsprognos med sikte på år 2030
PLANERAD

4.1.2 Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik

Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

I juni beslutade regeringen att påbörja revideringen av nationell transportinfrastrukturplan för 2022-2033 med alternativ om en längre period 2022-2037. Det innebär att även den regionala infrastrukturplanen behöver revideras. Under året har ett inriktningsunderlag för utveckling av planen tagits fram och stämts av med kommunalförbunden innan det bereddes av BHU och slutligen antogs av regionstyrelsen i oktober. Arbetet med åtgärdsplaneringen påbörjades under hösten och fortsätter successivt i nära dialog med kommunalförbunden. Ett förslag på regional infrastrukturplan planeras att skickas ut på remiss framåt sommaren 2021. I oktober presenterade Trafikverket sitt nationella inriktningsunderlag där flera av regionens påverkansfrågor har beaktats och lyfts, men också tydliga signaler om otillräckliga medel för det behov som regionerna lyft.

Under våren har kommuner och kommunalförbund gett inspel på regionala cykelinvesteringar för perioden 2022-2025. Strategin för ökad cykling och cykelpotentialstudien ligger som grund för prioriteringar. Ett förslag på prioriterade cykelinvesteringar planeras att beslutas i regionstyrelsen under våren 2021.

I september beslutade RUN att avsätta totalt 20 miljoner kr till en ny överlämningsbangård i Skaraborg Logistic Center och till Trafikverket för medfinansiering av regionala cykelvägar utifrån de riktade medel som regionfullmäktige tilldelat RUN för medfinansiering av infrastruktur. Satsningarna är helt i linje med den inriktning som regionstyrelsen antagit.

Bredbandsmålet för Västra Götaland är att 95% av hushåll och företag ska ha tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s. Enligt en kartläggning från oktober 2019 låg utfallet på 86% vilket pekar på att Västra Götaland ligger bra till men inte tillräckligt för att bredbandsmålet ska nås i tid.

Under våren fick VGR som en av fyra regioner del av statligt stöd för bredbandsutbyggnad på 34 miljoner kr, vilket hanteras av Post- och Telestyrelsen (PTS).

Under 2021 kommer troligen ytterligare tilldelning av medel till länet från PTS samt från landsbygdsprogrammet.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Västra Götalands tilldelning i nationell och regional plan		

4.1.2.1 Ta fram en generalplan för gods och persontrafik på järnväg med syfte att öka förståelsen för behoven

Under året har en plan för prioriterade järnvägsobjekt och tillhörande kommunikationsmaterial tagits fram för att göra prioriteringarna kända hos identifierade målgrupper på nationell nivå.

Revideringen av nationell plan har inneburit ett intensivt påverkansarbete gentemot nationell nivå i form av möten med bl.a. infrastrukturministern och samtliga riksdagspartiers infrastrukturpolitiska talespersoner i syfte att förmedla VGR:s prioriteringar. Ett grafiskt och berättande kommunikationsmaterial har tagits fram under namnet ”Västsverige Växer”. Påverkansarbetet har bl.a. resulterat i att Trafikverket reviderat ett förslag till regeringen om hur de nya stambanorna ska byggas och därmed bättre spegla VGR:s prioriteringar.

Ett aktivt arbete har bedrivits för att påverka inriktningen på EU-kommissionens kommande revidering av Trans-European Transport Network (TEN-T) förordningen till att vara mer i linje med VGR:s prioriteringar bl.a.:

- Ett gemensamt inspel med Göteborgs Stad till infrastrukturdepartementets framtagande av den svenska positionen.
- Yttrande på EU-kommissionens riktade samråd till identifierade intressenter, samt efterföljande uppföljningsstudier.
- Strategiska möten med svenska europaparlamentariker och riksdagsledamöter för att informera om VGR:s prioriteringar inom TEN-T och om sträckan Göteborg-Oslos betydelse för Västsverige och EU.
- Inom STRING har en lobbyplan för påverkansarbetet i EU tagits fram för TEN-T och specifikt sträckan Göteborg-Oslo. VGR anordnade även ett seminarium med STRING i Bryssel under EU-kommissionens vecka för regioner och kommuner om budskap gällande revideringen av TEN-T-förordningen och övriga infrastrukturprioriteringar till beslutsfattare i EU.

Aktiviteter:

- Prioriteringarna för Västsveriges järnvägsbehov på medellång och lång sikt förankras i BHU, underbyggt med fakta och pedagogiskt förankrings- och kommunikationsunderlag. Infrastrukturbehov kopplat till regiontågstrafikens utveckling 2028 tas fram av kollektivtrafiknämnden och förankras i BHU KLART
- Påverkansaktiviteter med fokus på utbyggnad av järnvägar i Västsverige, i enlighet med regionstyrelsens prioriteringar PÅGÅR
- Arbeta för att utfallet av TEN-T (transeuropeiska nät) revideringen går i linje med VGR:s prioriteringar och mål PÅGÅR

4.1.3 Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka

Indikatorn angående tillgång till kollektivtrafik uppdateras bara vartannat år så ingen ny siffra finns tillgänglig. En mått framtaget av SCB som anger andel av befolkningen inom 1000 m från hållplats (med minst en avgång i timmen under vardagar) visar på en ökad andel av befolkningen inom detta avstånd från 2014 till 2018 (senast uppdaterade år), från 87,5% till 89,6 %.

Eftersom definitionen och metoden för att ta fram sysselsatta har ändrats mellan åren 2018 och 2019 är det svårt att göra någon jämförelse över åren för de lokala arbetsmarknaderna. Arbetslösheten har dock minskat i alla delregioner mellan 2018 och 2019. Under 2020 har dock arbetslösheten ökat i alla delregioner och sysselsättningen minskat i hela Västra Götaland som en följd av pandemin.

För att öka kunskapen om Västra Götalands fysiska strukturer och rumsliga samband har ett analysarbete om ortstruktur pågått under hösten. Tätorter har analyserats utifrån olika variabler för att kunna se mönster i Västra Götaland och underlaget har diskuterats med kommunalförbundens tjänstemannanätverk under en fördjupningsdag där även forskare deltog. Vidare har även en trend- och omvärldsanalys för olika typer av orter utarbetats samt en studie kring flyttmönster påbörjats.

Frågan om huruvida VGR ska ta sig an uppdraget som regionplanorgan har under årets diskuterats inom regionstyrelsens beredning för hållbar utveckling (BHU) och kommer även att fortsätta under kommande år.

Genomförandet av den nya regionala utvecklingsstrategin som påbörjas under nästa år kommer att prägla arbetet med målet framåt. Strategins inriktning ligger väl i linje med den omställning och omstart som behöver komma igång med anledning av covid -19 och dess konsekvenser på samhällsutvecklingen.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Andel invånare med <60 min till ett pendlingsnav med kollektivtrafik		

4.1.3.1 Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas

Framtagandet av en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) pågår. Ett förslag till strategi gick på remiss till ca 200 organisationer (kommuner, kommunalförbund, näringsliv, civila samhället, akademi och forskningsinstitut, myndigheter samt internt inom VGR) varav 127 svar inkom. Samtidigt gjordes en hållbarhetsbedömning av remissversionen. Viktiga medskick från både remiss och hållbarhetsbedömning har tagits om hand och beslut om den slutgiltiga versionen väntas tas i februari 2021. Framtagandet av RUS har beretts kontinuerligt via RUN och BHU.

Koncernstab regional utveckling har påbörjat arbetet med en strategi för smart specialisering (S3) vilket är ett krav från EU för att få tillgång till strukturfonderna samt EU:s nya program för hållbar utveckling. Strategin för smart specialisering ska utgå från den nya regionala utvecklingsstrategin (RUS) och kommer därför att beslutas först efter att RUS är antagen av regionfullmäktige.

Ett intensivt arbete med att sy samman de nya programmen som är kopplade till sammanhållningspolitiken för perioden 2021-2027 har pågått under året. Västra

Götalandsregionen (VGR) har ihop med Region Halland haft i uppdrag att ta fram det regionala programmet för Regionalfonden (ERUF) och de regionala prioriteringarna för Europeiska Socialfonden (ESF+). VGR har också deltagit i arbetet med att ta fram programinnehåll för de fyra Interreg-programmen Interreg Nordsjön, Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak, Interreg Sverige-Norge och Interreg Östersjön. VGR förbereder även ett remissvar på regeringskansliets utkast till Partnerskapsöverenskommelse (PÖ) för perioden 2021-2027, vilken anger Sveriges strategiska inriktning för fonderna ERUF, ESF+, Fonden för rättvis omställning (FRO) samt Europeiska havs- och fiskefonden (EHFF).

VGR har även medverkat i arbete med den nationella planen för EU:s nya ramprogram för forsknings och innovation, Horisont Europa samt besvarat det offentliga samrådet om EU:s vitbok för artificiell intelligens (AI) och ett medföljande positionspapper med Västra Götalandsregionens synpunkter på EU:s vitbok för artificiell intelligens.

På grund av covid-19 har aktiviteter i form av fysiska möten och samlingar fått ställas in, som bland annat ett västsvenskt näringslivsforum för att samla kommunala näringslivsföreträdare som var planerat att genomföras i juni 2020.

Aktiviteter:

- Ta fram en ny regional utvecklingsstrategi som ska gälla fr.o.m. 2021 samt genomföra en hållbarhetskonsekvensanalys av remissversionen PÅGÅR
- Ta fram nya program inom regional- och socialfond samt Interreg för Västsverige i samverkan med berörda regioner, regionala utvecklingsaktörer och ansvariga myndigheter PÅGÅR
- Påbörja revidering av VGR:s program för hållbar utveckling med hänsyn till EU:s riktlinjer om smart specialisering PÅGÅR
- Arrangera ett västsvenskt näringslivsforum där VGR bjuder in näringslivsföreträdare och kommuner för dialog kring aktuella trender, utmaningar och samverkansområden PAUSAD
- Leda och driva utvecklingsarbete samt bygga upp kompetens kring regional fysisk planering, strukturbild PÅGÅR

4.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri

Västsverige fick ett något bättre resultat i EU:s regionala innovationsindex i mätningen 2019 jämför med 2017, och placerar sig därmed i gruppen ”Innovation leader +” dvs i den grupp av regioner i EU som bedöms vara mest innovativa. Även de totala FoU-investeringarna har ökat betydligt mellan 2018 till 2019. Det är mycket sannolikt att FoU-satsningarna i absoluta tal har minskat under 2020 som en följd av pandemin, även om det inte behöver innebära att Västsverige tappat i ranking då också övriga regioner i EU haft ett svårt år.

Trots den kraftiga konjunkturedgången under året har RUNs satsningar på omställning i industrin – hållbar industri – fortsatt. Flera satsningar har försenats då fysiska samlingar inte har kunnat genomföras. Dock har digitala hjälpmedel använts i stor omfattning. Det regionala innovationssystemet har visat sig vara robust. Samverkan mellan VGR, science parks, lärosätena, institut, enskilda företag och branschorganisationer samt arbetstagarorganisationer, är nödvändig

för att RUNs insatser skall nå fram och ha effekt i de skilda målgrupperna. Under pandemin har det varit en helt grundläggande tillgång.

Företagens möjligheter att avsätta egna resurser för att investera i hållbar industri har begränsats på grund av försämrad avkastning och minskad försäljning. Ändå har flera företag vittnat om att genomförandet av investeringar i fossiloberoende har prioriterats i jämförelse med övriga investeringar. Nära förestående omställning kan t o m ha påskyndats av krisen. Det gäller troligen för t ex fordonsindustrins omställning.

Arbetet med målet framåt kommer att präglas av en aktiv dialog med den nationella nivån för att få till stånd fler samordnade och effektiva regionala och statliga insatser. Dialog pågår med bl.a. Vinnova och Tillväxtverket. Det är angeläget att Sverige tillämpar statstödsregelverket på samma sätt som Sveriges konkurrentländer. Utfallet i samverkansprojekt som kräver medverkan av både små och stora företag hämmas ofta av den svenska tillämpningen av regelverket, som inte ger större företag, som ofta är drivande i innovationsarbetet, möjligheter att dra nytta av samverkan i utvecklingsprojekt.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Totala FoU-investeringar som andel av BRP (bruttoregionprodukt)		
EU:s regionala innovationsindex		

4.1.4.1 Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen

Under året gjordes flera investeringar inom elektrifieringsområdet som syftar till att ställa om hela produktionen. Förutom insatser för att åtgärda kompetensbrister hos anställda i företagen inklusive underleverantörer har även större satsningar på innovationsmiljöer för elektrifiering genomförts. Regionutvecklingsnämnden beslutade bl.a. att stödja utvecklingen av Assar Industrial Innovation Arena i Skövde till ett produktionstekniskt laboratorium som stärker regionens möjligheter för tillverkning av elmaskiner till elfordon

I syfte att påtala behoven av nationella insatser för utvecklingen av en elektrifierad transportsektor hölls ett riksdagsseminarium i slutet på januari där det västsvenska budskapet lyftes fram tillsammans med Göteborgs stad och företrädare från fordonsindustrin. Förslagen har utvecklats tillsammans med elbolagen och industrin under året och har även presenterats för riksdagsledamöter samt i dialog med regeringsuppdraget Fossilfritt Sverige.

Digitaliseringen är en viktig aspekt av hållbar industri. Genom digitala verktyg kan produktionen effektiviseras och standardiseras, samtidigt kan personalen istället specialisera sig på områden där utrymmet för digitalisering är begränsat. En förutsättning för denna omställning är att arbetskraftens potential tillvaratas och att det finns möjligheter till kompetensutveckling. Satsningen på AI Sweden på Lindholmens Science Park, där Vinnova och VGR ansvarar för basinvesteringar, är en viktig plattform för att utveckla och främja näringslivets och offentlig sektors ansvarsfulla nyttjande och kompetens inom artificiell intelligens.

Regionutvecklingsnämnden har beslutat att tillsammans med Vinnova fortsätta den gemensamma satsningen på AstraZeneca BioVentureHub som är en unik innovationshub inom life science i Mölndal. Regional utveckling har även varit

engagerade i arbetet med att främja sektorsövergripande samverkan inom västsvensk life science mellan näringsliv, hälso- och sjukvård och akademi i en klusterorganisation med arbetsnamnet Health Innovation West.

Under året har även RUN fattat beslut om finansiering till en uppgraderad fordonstestanläggning, Asta Zero, som möjliggör för svenska och utländska fordonstillverkare att testa framtidens fordon, med krav på autonom körning. Strategiska satsningar har även gjorts på infrastrukturen för forskning och innovation för framtidens flygmotorer, en investering som ska svara upp mot flygets miljöömställning och behov av nya material- och produktionsmetoder.

Textil och mode har länge varit ett prioriterat styrkeområde och Västra Götalandsregionen är engagerad i det nationella center som nu byggs upp för hållbart mode och textil med bas i Borås men också med viktiga hubbar på RISE i Mölndal och på Vargön Innovation. Textilsatsningen har attraherat nationella medel från Naturvårdsverket, Vinnova, Tillväxtverket och ESF.

Sedan flera år har Sotenäs en pågående satsning på cirkulär fiskodling vilket lett till intresse för etableringar. Västra Götalandsregionen har under året haft en nära dialog med Sotenäs kommun med anledning av de möjligheter som öppnat sig för etablering av Europas största landbaserade recirkulerande laxodling. RUN stödjer kommunen i arbetet med att säkra förutsättningarna för en eventuell etablering.

Aktiviteter:

- Fortsatt satsa på miljöer för test och demonstration, t ex utvecklingen av Asta Zero för autonoma transporter PÅGÅR
- Fortsatt satsa på utvecklingsmiljöer för forskning, innovation och samverkan inom samtliga styrkeområden PÅGÅR
- Bidra till en kompetensomställning inom industrin som bättre möter framtidens behov av bland annat elektrifiering och digitalisering PÅGÅR
- Förbättra VGR:s kapacitet att samverka med industri och akademi kring investeringar som skall leda till innovation i VGR:s verksamheter, t.ex. hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik PÅGÅR
- Stödja internationella forsknings- och innovationssamarbeten PÅGÅR
- Dialog och inspel till arbetet med EU:s nästa forsknings- och innovationsprogram samt den kommande nationella forskningspropositionen PÅGÅR

4.1.5 Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska

Utsläppen har ökat något mellan senaste mätperioden 2017 till 2018. De sektorer som ökat sina utsläpp mellan åren är industrin och el- och fjärrvärmesektorn. År 2018 var det högkonjunktur och industrin producerade mer under 2018 än under 2017 relaterad till BRP (bruttoregionalprodukt) så minskade utsläppen per producerad kr mellan åren. Att utsläppen ökade inom el- och fjärrvärmesektorn förklaras delvis av att vintern var kallare 2018 än 2017.

Under året har dialogen med nationella myndigheter och statliga bolag med ansvar för att göra Sverige klimatneutralt 2045 ökat väsentligt. Västra Götaland är Sveriges mest utpräglade industrilän med en kemiindustri som historiskt är starkt beroende av petroleumprodukter för framför allt tillverkningen av bensin och

diesel. Västra Götaland är också en av de regioner i Europa som är mest beroende av fordonsindustrin. Genom att ta en framträdande plats i omställningen – med investeringar för att minska fossilberoendet i både kemi- och fordonsindustrin, innovationer som skall öka energi- och materialeffektiviteten i produktionen, kompetensutveckling som gör arbetskraften fortsatt konkurrenskraftig – minskar Sverige sitt CO₂-avtryck på ett betydande sätt. Samtidigt får också svensk industri en möjlighet att stärka sin konkurrenskraft i en global ekonomi som snabbt rör sig bort från sitt fossilberoende.

Klimatanpassning som är flyttbar och skalbar ger effekt inte bara i Västra Götaland utan även globalt. Regionalt driven tidigareläggning av elektrifieringen av transporter och ny flygteknologi ger en unik uppväxling/klimat effekt. Under kommande år är det angeläget att RUN fortsätter att ta vara på sina möjligheter att påverka den nationella nivån.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Utsläpp av fossilt CO ₂		

4.1.5.1 Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

Under hösten har RUN haft en dialog med nationella företrädare, bl.a. Tillväxtverket och Näringsdepartementet, om möjligheten att nyttja resurser ur EU:s satsning på grön återhämtning och omställning i Next Generation EU. Ambitionen är att resurser skall kunna användas för gröna investeringar i den västsvenska kemi- och petroleumindustrin.

VGRs program för hållbar utveckling är viktiga verktyg för att genomföra och bidra till satsningar som leder till minskad klimatpåverkan. Särskilt viktiga program är hållbara transporter, hållbar energi och bioinnovation, maritima näringar samt livsmedel och gröna näringar. Kemi- och materialindustrin i Västra Götaland står inför utmaningen att ställa om från stora utsläpp till förnybar råvara och cirkulära flöden samt koldioxidinfångning och lagring. Med en stark industribas finns möjligheter för Västra Götaland att bli ett skyltfönster i världen och sprida goda exempel, men det kräver ambitiösa satsningar från både privat och offentlig sektor. Spridning bygger på att lösningarna är globalt gångbara och attraktiva.

Skog, lantbruk och hav är viktiga resurser i Västra Götaland. RUN stödjer initiativ där skogsbaserade produkter samt förnyelsebara resurser från lantbruk och hav kan ersätta mer klimatpåverkande produkter, exempelvis industriell tillverkning inom träbyggnation samt tillverkning av biodrivmedel och biogas.

Covid-19 har medfört en kraftigt minskad omsättning för många företag, inte minst inom industrin. Fokus för verksamheten har istället blivit att företagen överhuvudtaget skall överleva den kraftiga nedgången av försäljningen. Paradoxalt nog har flera av de större företagen med stort nyttjande av fossila råvaror och historiskt starkt beroende av oljeindustrin, vittnat om att de nu påskyndar omställningen gentemot fossilfrihet. Trots mindre kassa prioriterar dessa företag investeringar i fossilberoende. En viktig orsak till förändringen är den snabba övergången till elektriska fordon. EU-regler och konsumenter som efterfrågar elfordon ställer också krav på att tillverkningen av elfordonen skall vara fossilfri. Den ökade efterfrågan på el leder till krav på utbyggnad av produktion och av näten samt ökad nätkapacitet liksom på lagringsmöjligheter av intermittent elproduktion. Västra Götalandsregionen är engagerad i och i flera sammanhang drivande i påverkansarbete för att öka de nationella investeringarna

på dessa områden.

Aktiviteter

- Ta fram en regional planering för elektrifiering av transportsektorn
PÅGÅR
- Stärka dialogen med regionala och nationella aktörer och energibolag kring en el-infrastruktur som stöttar elektrifiering och förnybar elproduktion
PÅGÅR
- Fortsatt stödja en övergång till förnybara råvaror och cirkulär ekonomi inom kemi- och materialindustrin, textilindustrin med flera branscher
PÅGÅR
- Satsning på att tillvarata synergier mellan hälso- och klimatfrämjande aspekter av nya livsmedel
PÅGÅR
- Stöd till bioekonomiska initiativ med utgångspunkt från skogen, lantbruket och havet
PÅGÅR

5 Ekonomiska förutsättningar

5.1 Ekonomiskt resultat

Regionutvecklingsnämnden visar ett positivt resultat på 38,1 mnkr varav 35 mnkr avser öronmärkta medel för infrastruktursatsningar som Trafikverket inte kan upparbeta och som därför återlämnas.

Resultat per verksamhetsområde redovisas i *bilaga 1*.

5.1.1 Resultaträkning beställare regional utveckling

Resultaträkning (mnkr) Årsvärden	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019	Avvikelse budget-utfall	Förändring utfall-utfall %
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	
Övriga erhållna bidrag	23,4	20,0	32,5	3,4	-27,8%
Övriga intäkter	0,4	0,0	0,9	0,4	-51,9%
Verksamheten intäkter	23,9	20,0	33,4	3,9	-28,4%
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-5,7	-7,1	-8,7	1,4	-34,4%
Driftbidrag till utförare inom regionen	-256,8	-258,1	-248,1	1,3	3,5%
Övriga lämnade bidrag	-474,3	-493,2	-395,3	18,9	20,0%
Verksamhetsanknutna tjänster	0,0	0,0	-0,5	0,0	-95,5%
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	-0,1	0,0	-1,5	-0,1	-91,1%
Lokal- och energikostnader	-1,0	-1,0	-2,1	0,0	-51,7%
Övriga tjänster, inkl konsultkostnader	-72,7	-83,6	-70,2	10,9	3,6%
Övriga kostnader	-3,1	-4,9	-4,6	1,8	-33,8%
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	
Verksamhetens kostnader	-813,7	-847,9	-730,9	34,2	11,3%
Regionbidrag	827,9	827,9	812,1	0,0	1,9%
Finansiella intäkter/kostnader m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0	
Resultat	38,1	0,0	114,6	38,1	

5.1.2 Intäktsutveckling

Regionutvecklingsnämndens intäkter består av regionbidrag samt övriga intäkter. Till största delen avser de övriga intäkterna medel från EU projekt och projekt finansierade från Tillväxtverket. Under 2020 har det tillkommit projekt med sådan extern finansiering. Intäkterna överstiger det budgeterade beloppet med 3,9 mnkr.

5.1.3 Kostnadsutveckling

Regionutvecklingsnämndens ram används till stor del för verksamhetsbidrag och för uppdrag till egenägda bolag och förvaltningar. Bidragen till dessa betalas ut månadsvis och följer budget. Den andra stora delen av ramen används till externa och interna projektägare. Under året har 149 projektbeslut tagits av nämnden till en total summa på 325,8 mnkr. Huvuddelen av besluten avser projekt riktade till externa projektägare där hela summan kostnadsförs i samband med beslutstillfället, så kallad avsättning. Resterande beslut avser medel till regioninterna projektägare där kostnaderna belastar resultatet i den takt de upparbetas.

I avslutade projekt, där inte hela det beslutade beloppet har upparbetats återförs återstående medel genom nämndens beslut och ger utrymme för nya projektbeslut. Under 2020 har 18 mnkr återförts.

I budget 2020 har nämnden tillförts 70 mnkr från regionfullmäktige för att genomföra åtgärder inom infrastrukturområdet. Enligt tidigare beslut ska dessa riktas till att förstärka pottar i den regionala transportinfrastrukturplanen. Trafikverket har meddelat att för smärreåtgärder och mindre vägnät kommer de inte kunna upparbeta 35 mnkr utan att de ersätter statliga medel

Personalkostnaderna visar ett överskott på 1,4 mnkr som kan förklaras av att nämnden på grund av den rådande pandemin har haft digitala möten och kostnader för resor uteblivit. Koncernkontorets anställningsstopp har gjort att vissa projekt inte kunnat bemannas upp fullt ut.

Nämnden disponerar även över ett statligt anslag om 66 mnkr för regionala tillväxtåtgärder, de så kallade 1:1 medlen, dessa redovisas direkt till Näringsdepartementet. På grund av pandemin har under 2020 en större andel av medlen beviljats till företagsstöd. Av anslaget har beslut till företagsstöd tagits för 53,8 mnkr.

Sammanställning över projektmedlen finansierade av 1:1 medlen visas i *bilaga 2*.

5.2 Eget kapital

Regionutvecklingsnämnden kommer inte att använda eget kapital.

5.3 Investeringar

Regionutvecklingsnämnden har inga investeringar.

6 Bokslutsdokument och noter

7 Övrig rapportering

7.1 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

7.1.1 Fler nya och fler växande företag

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall 2020
Företag som tar del av utvecklingsinsatser som RUN finansierar, ska ha en högre tillväxttakt än en kontrollgrupp med liknade företag		
Antal sysselsatta i företag som är i eller har lämnat inkubatorer med finansiering från RUN		
Andel företag som upplever att företagsstöd från VGR har bidragit till ökad konkurrenskraft		
Antal nya företag och nya idéer inom social ekonomi som främjar social innovation i projekt/verksamheter som får stöd av RUN		

Fler och växande företag är ett av regionutvecklingsnämndens kärnuppdrag och genomförs inom ramen för både branschspecifika program och programmen för entreprenörskap, små och medelstora företag och social ekonomi.

Med anledningen av corona-pandemin initierades under våren ett antal satsningar för att mildra effekterna för näringslivet. Extra anslag gavs snabbt till Almi Väst AB för att de skulle kunna hantera det ökade inflödet av uppskov och nya lån. Extra anslag gavs också till andra organisationer med rådgivning till företag såsom Connect Väst, företagsakuter och regionalt exportcentrum (REC).

Västra Götalandsregionens olika företagsstöd, som på statliga medel beviljar kontanta utvecklingsmedel till företag, ställdes om med nya erbjudanden. Särskilda satsningar gjordes på turistnäringen i samarbete med Turistrådet i Västsverige, livsmedelsföretag i samarbete med Lokalproducerat i Väst, innovativa start-ups i samarbete med inkubatorerna samt hemsändning av dagligvaror till äldre i samarbete med butiker och kommuner. En särskild utlysning till företag som i samverkan med andra tog fram nya lösningar kopplade till corona-pandemin genomfördes med starkt söktryck.

Den planerade utlysningen inom programmet för kulturella och kreativa näringar förstärktes med ytterligare medel med anledning av pandemins konsekvenser för kulturföretagen.

Satsningarna på inkubatorer i Västra Götaland fortsätter med medfinansiering av basverksamheten och samordning av nätverket Inkubatorkompetens. Under våren 2020 utlyste VINNOVA excellencemedel till de bästa inkubatorerna i Sverige. 29 inkubatorer beviljades medel åtta av dem finns i Västra Götaland. Ett kvitto på kvaliteten i VGR:s inkubatorsatsning och som ger nationella satsningar på innovationsbolag i regionen. I de inkubatorer som Västra Götalandsregionen stödjer har 939 idéer utvärderats under 2019 (910 idéer 2018), det finns idag 209 projekt/företag i inkubatorerna, varav ca 73 bildats under det senaste året (se not 1). Inkubatorbolagen inkluderat alumnibolagen (bolag som har lämnat inkubatorn) har drygt 3010 sysselsatta varav cirka 26.29 % är kvinnor och omsättningen i bolagen är 3.46 miljarder kronor (se not 2).

[1] Siffrorna baseras på uppgifter som inkubatorerna rapporterat för 2019 i

uppföljningsverktyget InkRapp/Fokus Analys.

[2] Siffrorna är hämtade ur uppföljningsverktyget InkRapp/Fokus Analys och avser 2018. Viktigt att notera är att antalet sysselsatta och bolagens omsättning inte omfattar bolag som sålts eller fusionerats med andra bolag.

Aktiviteter

- Utredda förutsättningarna för kvalitetssäkring och utökad samverkan inom nyföretagarrådgivning KLAR
- Genomföra ”Unga Landsbygdspriset i Väst” 2020 KLAR
- Fortsatt samordna nätverket Inkubatorkompetens med prioritet på Agenda 2030 och jämställdhet via projekt PÅGÅR
- Genomföra den regionala handlingsplanen för socialt företagande och utlysning av projektmedel riktade till aktörer inom social ekonomi PÅGÅR
- I dialog med nationell nivå arbeta för en långsiktig struktur för regional samordning av export- och etableringsfrågor PÅGÅR